

- stanje i razvitak geodetskih evidencija, planova i karata i
- prikazi najnovijih dostignuća geodetske struke.

Hrvatska je na stručnome savjetovanju u okviru 27. geodetskih dana bila zastupljena s dva referata koje je podnio M. Lapaine, a koji su bili uvršteni u tematsku cjelinu »Prikazi najnovijih dostignuća geodetske struke«:

Lapaine, M.: KARTOMATIKA – računalniški sistem za odstranjivanje deformacij z risb, načrtov ali kart (KARTOMATIKA – računalni sustav za uklanjanje deformacija sa crteža, planova ili karata)

Lapaine, Milj., Lapaine, Mir., Frančula, N.: Bibliografija Geodetskega lista in osebni računalnik (Bibliografija Geodetskog lista i osobno računalo).

Petnaestak referata već je objavljeno u slovenskom časopisu Geodetski vestnik, br. 3, 1994, koji je cijeli posvećen 27. geodetskim danima. Ostali referati bit će objavljeni u sljedećem broju.

Mjesto održavanja stručnoga skupa i popratnih manifestacija bio je hotel Radin u Radencima. Uz stručno savjetovanje organizirana je izložba geodetskih instrumenata i računalne opreme, a posebno treba naglasiti izložbeni dio glavnoga sponzora Instituta za geodeziju i fotogrametriju FAGG gdje su posjetioci mogli više saznati o aktivnostima toga instituta na polju istraživanja i obrazovanja, automatizirane kartografije i GIS-a, fotogrametrije, terestričke fotogrametrije, kartografije, geodezije, kartografske reprodukcije i tiska.

U slobodno vrijeme mogli smo porazgovarati i razmijeniti iskustva s našim kolegama geodetima iz Slovenije i ponekim bivšim studentom. U društvenom dijelu programa organizirani su izleti u radgonsko-kapelske gorice s posjetom Radgonskoj šampanjskoj kleti ili posjet Babičevu mlinu na Muri, Jeruzalemu i Ljutomerskoj kleti. Tu je i nezaobilazna svečana večera s plesom.

Pomurje je zeleno područje uz rijeku Muru, zemlja je to stare vinske kulture, mineralnih i termalnih izvora te dobrih ljudi. Tu, u sjeveroistočnoj Sloveniji, na tromeđi Slovenije, Austrije i Mađarske, priroda je bila širokogrudna i ponudila marljivim rukama nepregledne rodne ravnice i vinorodno gorje. Pri izvorima termalne i mineralne vode razvilo se lječilište Radenci gdje se primjenjuju četiri prirodna sredstva liječenja: mineralna, termomineralna voda, ljekovito blato te neobično ugodna i blaga klima. Mineralna voda koja tu izvire poznata je nadaleko pod nazivom »Radenska tri srca«.

Jedina neugodnost koju smo doživjeli na putu bila je na dionici ceste od Maribora do Radenaca, što je zbog radova potpuno raskopana. Taj dio puta od 47 km autobus vozi dulje od 1,5 sata. Poželimo stoga slovenskim cestarima da što prije završe započeti posao i da nastave i na drugim gradilištima, jer dobre ceste su i njima, a i nama, jedan od ulaza i izlaza prema svijetu.

Miljenko Lapaine, Nada Vučetić

DRŽAVNA GEODETSKA SLUŽBA U SLOVENIJI, 1. dio

Uvod

Dana 1. kolovoza 1994. izdana je prva verzija demo diskete o državnoj geodetskoj službi u Sloveniji. Dodatne informacije mogu se dobiti u Ministarstvu za okoliš i prostor (MOP), Republička geodetska uprava (RGU), Ljubljana, kristanova ul. 1. Podatke iz republičke ovlasti izdaje MOP, RGU, Geodetski informacijski centar, Ljubljana, Šaranovičeva ul. 12.

Sadržajnu osnovu, pripremu gradiva i redakciju programa DEMO dali su: Aleš Seliškar, mr. sc. Božena Lipej i Mimi Žvan uz sudjelovanje predstavnika MOP, RGU.

Program DEMO izradila je tvrtka CDE nove tehnologije d.d. iz Ljubljane. Program DEMO vrlo se lako instalira na osobnom računalu u Windows okruženju, a napravljene su dvije varijante: na slovenskom i na engleskom jeziku.

SADRŽAJ PROGRAMA DEMO

1. USTROJSTVO
 - 1.1. ZAKONODAVSTVO
 - 1.1.1. Geodetske pravne osnove
 - 1.2. ORGANIZACIJA
 - 1.2.1. Organizacija i ovlasti geodetske službe
 - 1.3. IZDAVANJE PODATAKA
 - 1.3.1. Unošenje i izdavanje podataka
2. PODACI
 - 2.1. GEODETSKE TOČE
 - 2.1.1. Geodetski sustav i državna granica
 - 2.2. ZEMLJIŠNI KATASTAR
 - 2.2.1. zemljišni katastar
 - 2.3. KATASTAR ZGRADA
 - 2.3.1. Katastar zgrada
 - 2.4. TOPOGRAFSKE KARTE KRUPNIJIH MJERILA
 - 2.4.1. Osnovne topografske karte mjerila 1:5 000 i 1:10 000
 - 2.4.2. Digitalna topografska baza
 - 2.5. KARTOGRAFSKI SUSTAV I KARTE SITNIJIH MJERILA
 - 2.5.1. Topografska karta mjerila 1:25 000
 - 2.5.2. Topografska karta mjerila 1:50 000
 - 2.5.3. Pregledna karta 1:250 000
 - 2.5.4. Pregledna karta 1:750 000
 - 2.6. AEROSNIMANJE I ORTOFOTOGRAFIJA
 - 2.6.1. Aerosnimanje i ortografija
 - 2.7. DIGITALNI MODEL RELJEFA
 - 2.7.1. Digitalni model reljefa
 - 2.8. REGISTAR PROSTORNIH JEDINICA
 - 2.8.1. Registar prostornih jedinica – ROTE
 - 2.8.2. Registar prostornih jedinica – EHIŠ
 - 2.9. ZEMLJOPISNA IMENA ILI TOPONIMI
 - 2.9.1. Zemljopisna imena
 - 2.10. INFRASTRUKTURNI OBJEKTI I UREĐAJI
 - 2.10.1. Infrastrukturni objekti i uređaji
3. INFORMACIJE
 - 3.1. INFORMACIJE
4. POMOĆ
 - 4.1. POMOĆ ZA UPORABU PROGRAMA DEMO

U ovome članku dat ćemo prikaz prvog dijela programa DEMO u kojemu se govori o ustrojstvu geodetske službe u Sloveniji kroz zakonodavstvo, organizaciju i izdavanje podataka.

1. USTROJSTVO
 - 1.1. ZAKONODAVSTVO
 - 1.1.1. Geodetske pravne osnove

STANJE

Geodetsku djelatnost uređuju pet zakona i mnogobrojni podzakonski propisi:

1. Zakon o geodetskoj službi (Ur. 1. SRS br. 23/76)

Geodetsku službu u Republici Sloveniji obavljaju: Republička geodetska uprava kao organ u sastavu Ministarstva za okoliš i prostor (od 1991), općinske geodetske uprave i ovlaštene geodetske organizacije.

2. Zakon o osnovnoj geodetskoj izmjeri (Ur. 1. SRS br. 16/74, 42/86)

Zakon uređuje cjelovit tehnički sustav određivanja položaja i visina izmjerenih točaka za sve kategorije mjerenja i kartiranja zemljišta.

3. Zakon o zemljišnom katastru (Ur. 1. SRS br. 16/74, 42/86)

Zakon određuje sustav i pravila za uspostavljanje i održavanje cjelovitoga popisa svih zemljišta za smišljeno gospodarenje zemljištem, za uređenje vlasničkih odnosa i za oporezivanje. Pojedina zemljišta evidentiraju se kao parcele s podacima o obliku, položaju, površini, vrsti uporabe i vlasništvu.

Zemljišni katastar i zemljišna knjiga dva su odvojena službena i javna popisa o zemljištu, koji se međusobno povezani i dopunjuju se. Zemljišni katastar vode općinski geodetski upravni organi, a zemljišnu knjigu sudovi. Sudovi vode podatke o vlasništvu i drugim pravnim odnosima na tim zemljištima.

4. Zakon o katastru komunalnih uređaja (Ur. 1. SRS br. 26/74, 29/74, 42/86)

Zakon određuje sustav i obveze dobivanja i evidentiranja osnovnih podataka o komunalnim vodovima i uređajima za igradnju, iskroštavanje i održavanje infrastrukturnih objekata u urbanim centrima.

5. Zakon o imenovanju i evidentiranju naselja, ulica i zgrada (Ur. 1. SRS br. 5/80, 42/86)

Zakon omogućava uspostavljanje i održavanje registra područja teritorijalnih jedinica i popisa kućnih brojeva (ROTE i EHIŠ) za informiranje i orijentiranje u prostoru.

AKTIVNOSTI ZADNJIH DVIJU GODINA

U pripremi je novo geodetsko zakonodavstvo. Umjesto više zakona na geodetskom području, načelna rješenja, prava i obveze rješavat će se u jednom zakonu – geodetskom zakonu. Cilj je novoga zakonodavstva normativno uređivanje tehničkih i matematičkih podataka o prostoru, koji bi bili osnova za druge georijentirane sustave i službene popise o nekretninama. Da bi ti podaci bili primjenjivi i neposredno uporabljivi, u zakonu se predlaže uređenje cjelovitog sustava, koji mora djelovati na cijelome području države po istim tehnološkim normama s jednakom kvalitetom i jednakom intenzivnošću.

Posebnosti novog zakona glede dosadašnjega geodetskoga zakonskog uređenja su:

– *Izvođenje geodetskih radova – javno ovlaštenje*

Geodetske usluge koje utječu na geodetske popise, a obavljaju se na zahtjev i trošak stranke posebna su kategorija geodetskih radova. Radi osiguranja takvih narudžbi, kao posebnih geodetskih usluga, zakon određuje posebne uvjete za njihovo izvođenje. Pretpostavka je da bi većinu takvih usluga obavljali geodetski stručnjaci izvan geodetskih upravnih organa, budući da je izvođenje geodetskih usluga ujedno upravna stvar, izvođači usluga izvan upravnog organa moraju dobiti javne ovlasti.

– *Geodetska inspekcija*

Novo je ustrojstvo posebnoga inspekcijuskog nadzora, koji bi vršila Republička geodetska inspekcija. Potreba za inspekcijom diktira prijenos javnih ovlasti na odgovarajuće gospodarsko društvo s obzirom na samostalne poduzetnike koji bi izvodili geodetsko-tehničke i geodetsko-upravne usluge.

– *Geodetska komora*

Za zaštitu interesa izvođača geodetskih radova i geodetskih usluga, za njihovo dodatno osposobljavanje, moralnu i stručnu pomoć, te za cjelovito, usklađeno djelovanje geodetske struke, predviđa se osnivanje geodetske komore s posebnim ovlastima.

PREDVIDENE AKTIVNOSTI

Prijedlog za izdavanje geodetskog zakona s nacrtom treba biti predložen Vladi Republike Slovenije do kraja 1994. Materijal je uglavnom sadržajno pripremljen, nije još bilo rasprave među zainteresiranim republičkim organima.

1.2. ORGANIZACIJA

1.2.1. Organizacija i ovlasti geodetske službe

STANJE

Sadašnja organizacija i ovlasti geodetske službe temelje se na Zakonu o geodetskoj službi iz 1976. Taj je zakon kao ovlasti geodetske službe odredio uspostavljanje, održavanje i vođenje geodetskih mreža, topografskih karata mjerila 1:5 000 do 1:10 000, topografskih karata, preglednih karata, zemljišnoga katastra, skupnoga katastra komunalnih uređaja, katastra zgrada, geodetskih radova u svezi s komasacijom zemljišta, cikličnog aerosnimanja, izrade posebnih geodetskih planova i karata, individualnih geodetskih usluga po narudžbi stranaka, te drugih zadaća. S osamostaljivanjem Slovenije u njezinu su ovlast prešli također geodetski radovi na državnoj granici, te radovi na geodetskim mrežama koji se izvode preko državne granice. Navedene geodetske radove obavljaju geodetski upravni organi na razini republike i općina, te geodetske radne organizacije koje su za provedbu tih zadataka uspostavljene, odnosno ovlaštene od strane republike ili općina. U skladu s prijašnjim socijalističkosamoupravnim sustavom, poslovi koje su s područja geodetske službe obavljale geodetske organizacije, ubrajali su se u poslove posebnoga društvenog značaja.

U ovlasti geodetskih upravnih organa ubrajaju se prije svega upravni radovi u svezi s radovima geodetske službe, kao što su održavanje i vođenje tih radova te planiranje i briga za izvođenje stručno-operativnih radova koje su obavljale geodetske radne organizacije na osnovi posebnih dogovora s republikom i općinama. S uvođenjem tržišnog sustava izvođenje tih radova se povjerava na temelju javnih natječaja.

Na republičkoj je razini u sastavu Ministarstva za okoliš i prostor, Republička geodetska uprava u čiju se ovlast ubraja osobito:

- priprema planova geodetskih radova, koje financira odnosno sufinancira republika, te briga za njihovo izvođenje
- sudjelovanje pri usmjeravanju istraživačkog djelovanja te u automatskoj obradi podataka na području geodetske službe
- upravni i stručni nadzor nad radom općinskih geodetskih upravnih organa
- stručna pomoć općinskim geodetskim upravnim organima s izdavanjem okružnica i uputa za njihov rad
- rješenje pritužbi protiv odluka općinskih geodetskih organa
- vođenje Republičkog geodetskog informacijskog centra s izdavanjem podataka
- organizacija savjetovanja, tečaja i seminara za poboljšanje razvitka geodetske službe.

Navedene je zadaće u Republičkoj geodetskoj upravi obavljalo oko 30 zaposlenih, uključivši administraciju. Trenutačno ih je 34 i to: 21 geodet (1 s magisterijem, 16 s visokom, 3 s višom i 1 sa srednjom stručnom spremom), 6 pravnik i 2 agronoma s visokom stručnom spremom, te 5 djelatnika u administraciji.

U 62 općine nalazi se 46 općinskih geodetskih upravnih organa, od toga ih 8 pokriva dvije ili više općina. Općinski su geodetski organi stručno samostalni, organizacijski su poneki uključeni u općinske organizacijske cjeline, prije svega u one koje su ovlaštene za mjesne poslove. U navedenih 46 općinskih geodetskih organa zadatke geodetske službe iz ovlasti općine obavlja 500 zaposlenih; po pojedinačnim se uredima broj mijenja, od 4 do 44. Iz analize zaposlenih proizlazi da je 56% zaposlenih geodeta, među kojima je 20% s visokom, te 28% s višom stručnom spremom; od negeodeta je 82% sa srednjom stručnom spremom.

U ovlasti općinskih geodetskih organa spadaju naročito sljedeći zadaci:

- sudjelovanje pri izradi republičkih planova geodetskih radova, koje sufinancira općina

(popunjavanjuća mreža, osnovni topografski planovi mjerila 1:5000 i 1:10 000, zemljišni katastar), izrada planova geodetskih radova iz ovlasti općine (zbirni katastar komunalnih uređaja, registar prostornih cjelina s popisom kućnih brojeva, općinske pregledne karte i drugo), te skrb za njihovo izvođenje

- vođenje i održavanje katastra, nacрта i drugih popisa iz ovlasti općine
- rješenje o poslovima geodetske službe u upravnom postupku prvog stupnja
- izdavanje podataka.

U ovlasti općinskih geodetskih organa ubraja se također izvođenje individualnih geodetskih usluga ako za te usluge općine nisu ovlastile geodetske, odnosno druge organizacije.

Geodetske radne organizacije, koje su oformile republika odnosno općine, pored zadataka geodetske službe iz republičke i općinske ovlasti, izvodile su također druge geodetske radove za neposredne korisnike. Zajedno su republika i općine osnovale 7 takvih organizacija (3 u Ljubljani, te po 1 u Celju, Kopru, Mariboru i Novoj Gorici). U tim je organizacijama geodetsku djelatnost obavljalo oko 500 ljudi. U 5 je organizacija geodetska djelatnost u većini, a u ostale 2 je glavna djelatnost uređenje prostora, odnosno urbanizam. Najveća geodetska organizacija je Geodetski zavod Slovenije u kojemu je zaposlen jednak broj ljudi kao u svim ostalim organizacijama zajedno.

Međunarodno sudjelovanje

U bivšoj se SFRJ Republička geodetska uprava pretežno povezivala unutar države. Važnije međudržavno sudjelovanje bilo je 1985: sudjelovanje predstavnika zemalja u regiji, Austrije, Hrvatske, Mađarske, Češke, Slovačke (prije Čehoslovačke), Trentina-Južnog Tirola i Furlanije-Juljske krajine. Od 1991. se MOP-RGU aktivnije povezuje sa susjednim državnim geodetskim ustanovama pri obnovi zajedničke državne granice.

AKTIVNOSTI ZADNIH DVIJU GODINA

Uz nove interne sistematizacije radnih mjesta u MOP-RGU bilo je najviše napora uloženo u pripremu novog zakona.

Međunarodno sudjelovanje

U okviru sudjelovanja geodetskih predstavnika susjednih država, predstavnici MOP-RGU su aktivno sudjelovali na VIII. susretu u Zagrebu 1993. i IX. susretu u Rivi (Italija) 1994. MOP-RGU bila je nakon jednogodišnjega statusa promatrača na XV. plenarnom zasjedanju CERCO-a (Comite Europeen des Responsables de la Cartographie Officielle) 15. lipnja 1993. u Helsinkiju (Finska) primljena u međudržavnu udrugu službenih državnih kartografskih ustnova. Istog datuma bila je među 17 osnivača MEGRIN-a (Multipurpose European Ground-Related Information Network). MOP-RGU se preko CERCO-a povezuje i izmjenjuje iskustva (zemljišni katastar, copyright) sa srodnim europskim ustanovama. U europskoj bazi podataka u MEGRIN-u nalaze se već teritorijalne cjeline iz registra prostornih jedinica i podaci o uspostavljenim digitalnim skupovima podataka za europski »GDDD« katalog.

Operativno međudržavno sudjelovanje izvodi se, osim radova na državnoj granici, na području precizne izmjere položaja temeljnih geodetskih točaka, prije svega pomoću tehnologije GPS-a. Provedene su bile međunarodne kampanje: CERGOP, EUREF, CRODYN. MOP-RGU se također uključila u Komisiju Ujedinjenih naroda za zemljopisna imena za područje srednje i istočne Europe (East-Central and South-East Europe Linguistic Geographical Division of the United Nations Standardisation of Geographical Names). U 1993. sudjelovala je na 12. regionalnoj konferenciji za normizaciju zemljopisnih imena u Budimpešti. God. 1994. djelatnici MOP-RGU sudjelovali su u pripremi normi i podataka koji su bili uključeni u polugodišnji međunarodni nizozemsko-slovenski projekt s naslovom »Institucionalni vid implementacije geografskog informacijskog centra Republike Slovenije«.

PREDVIĐENE AKTIVNOSTI

S novim bi geodetskim zakonom došlo do promjena pri ovlastima i organizaciji geodetske djelatnosti:

- većina zadataka geodetske službe bit će iz ovlasti općine prenesena u državnu ovlast. Zato bi dosadašnji općinski geodetski organi bili uključeni u sastav MOP-RGU
- u ovlasti upravne državne službe bilo bi samo vođenje državnih geodetskih popisa
- radove na uspostavljanju i održavanju geodetskih popisa i izvođenje individualnih usluga za potrebe stranaka obavljat će geodetska poduzeća te geodetski poduzetnici-pojedinci.
- izvođači stručno-operativnih radova uspostavljanja i održavanja geodetskih popisa izabrat će se na osnovi javnih natječaja, za svaki posao posebno. Za pojedine vrste geodetskih radova, koji su od posebnoga nacionalnog značenja, izvođači će se odrediti podjelom koncesija
- radi javnih interesa i usklađivanja svojih interesa geodetska poduzeća i geodetski poduzetnici-pojedinci obvezno će se uključiti u geodetsku komoru
- geodetske radove, za izvedbu kojih je propisan upravni postupak, izvodit će samo stručnjaci s odgovarajućom upravnom licencom pri geodetskim poduzećima, odnosno geodetski poduzetnici-pojedinci, koji budu ranije javno ovlašteni.

Međunarodno sudjelovanje

U idućim godinama nastavit će se s međunarodnim sudjelovanjima. Predviđa se uključivanje u europska opažanja geodinamičkih mreža.

1.3. IZDAVANJE PODATAKA

1.3.1. Unošenje i izdavanje podataka

STANJE

Geodetske podatke iz državne ovlasti unose i izdaju geodetske uprave. MOP-RGU Geodetski informacijski centar prikuplja i izdaje:

- podatke temeljnih geodetskih točaka
- aerofotomaterijal
- digitalni model reljefa Slovenije 100 m × 100 m
- podatke registra prostornih jedinica
- podatke iz popisa zemljopisnih imena
- podatke o državnoj granici
- temeljne topografske karte mjerila 1:5000 i 1:10 000
- topografske karte mjerila 1:25 000 i 1:50 000
- pregledna karte Slovenije mjerila 1:250 000, 1:400 000, 1:750 000 i 1:1 000 000

Područne geodetske uprave prikupljaju i izdaju:

- podatke zemljišna katastra
- podatke zbirnog katastra komunalnih uređaja
- podatke izmjenjenih geodetskih točaka
- podatke registra prostornih jedinica za svoje područje
- temeljne topografske planove mjerila 1:5000 i 1:10 000 za svoje područje.

Geodetski su podaci iz državne ovlasti javni i dostupni svim korisnicima za njihovu vlastitu uporabu. Ne smije ih se umnožavati, prepravljati, objavljivati ili posredovati trećim osobama bez prethodne dozvole ovlaštene geodetske uprave. Za izdane podatke po važećim se propisima zaračunavaju:

- za tiskane nacрте i karte - troškovi tiskanja po cjeniku koji odredi predstojnik ovlaštene geodetske uprave
- za sve ostale podatke - upravne takse i troškovi umnožavanja.

U novim propisima, koji su u pripremi, za izdane geodetske podatke zaračunat će se naknada za uporabu podataka i troškovi umnožavanja u skladu s cjenikom u kojemu će se

posebno odrediti cijene za vlastitu službenu uporabu i za privredne (komercijalne) potrebe korisnika. Cjenik će odrediti direktor MOP-RGU.

Za bolje informiranje korisnika o geodetskim podacima iz državne ovlasti, MOP-RGU izdaje Kataloge podataka. Oni su se do sada izrađivali u klasičnom analognom obliku, a u programu je izrada kataloga u digitalnom obliku.

Copyright

U Sloveniji je još uvijek na snazi Zakon o autorskim pravima iz 1978. Najslabija točka sadašnjega stanja je učinkovitost provođenja prava te njihova zaštita, kako u kaznenopravnom, tako i u civilnopravnom području. Trenutačno je u pripremi novo slovensko autorsko zakonodavstvo. U geodeziji je također značajan problem, koji izvire iz prirode organizacije geodetske službe. MOP-RGU obavlja neke zadatke koji nisu izrazito upravne naravi, a za njihovo izvođenje nema organizirane vlastite operativne službe. Primjerice, izrada svih kartografskih radova naručuje se kod različitih izvođača izvan državne uprave koji pravilno posluju po tržišnom principu. Kod njih se postavlja pitanje autorstva. Za službene karte, koje su se do samostalnosti dobivale od bivšeg Vojnogeografskog instituta iz Beograda, za uporabu u Sloveniji bila su na snazi autorska prava sa svim posljedicama, kao što su: plaćanje uporabe, zabrana prerade itd. Nasuprot tome, kod naručenih karata domaćih izvođača nisu bila na snazi autorska prava; dijelom zato jer je bilo manjkavo zakonodavstvo, dijelom također zbog problema s autorstvom unutar samih izvođačkih organizacija.

MOP-RGU mora u svakom slučaju posebno ovjeriti pogodbeni prijenos (materijalnih) autorskih prava na pojedinačnom autorskom djelu koje naruči kod vanjskog izvođača. Tek od trenutka kada je na osnovi pogodbenog prijenosa postala nositelj materijalnih autorskih prava, npr. u kartografskom djelu, postaje također legitimni subjekt autorskopravne zaštite.

AKTIVNOSTI ZADNIH DVIJU GODINA

Računalnom vođenju i pripremi izdavanja geodetskih podataka iz državne ovlasti pridružuju se prvi podaci kataloga podataka u digitalnom obliku. Primjeri su prikazani na demo disketi.

Copyright

Za prethodno razdoblje, do prihvaćanja novoga autorskopravnog zakonodavstva i zakona koji će urediti područje geodezije, MOP-RGU je pripremila Uputu za izdavanje i uporabu podataka i proizvoda geodetske službe. Uputa uređuje postupak izdavanja geodetskih podataka i proizvoda korisnicima, određuje mjere za osiguranje prava nad tim podacima i proizvodima, te sankcionira moguću zlouporabu.

PREDVIĐENE AKTIVNOSTI

Pored pokrivanja potreba korisnika podacima u klasičnom i digitalnom obliku, njihova informiranja neposrednim kontaktima i katalozima podataka, predviđeno je također uspostavljanje otvorenoga informacijskog sustava (modemska komunikacija, mrežna povezivanja ...). U početnom razdoblju najviše će napora biti uloženo u dopunu kataloga podataka geodetske službe u digitalnom obliku.

Copyright

Nova rješenja bit će ugrađena u novom geodetskom zakonu što obrađuje podatke i radove koji su zbog okolnosti nastanka i njihova specifičnog značenja stvar države. Ozakonjuje se režim dozvola za uporabu geodetskih podataka koje bez prethodnog odobranja organa, koji je ovlašten za njihovo unošenje i izdavanje, nije dozvoljeno umnožiti, preraditi, objaviti ili posredovati trećim osobama. Zabranjena je uporaba podataka iz geodetskih popisa protivno namjeni za koju su bili izdani ili preko dozvoljenog

opsega uporabe. Uporaba podataka iz geodetskih popisa dopuštena je u komercijalne namjene samo na osnovi posebne dozvole.

Preveli i pripravili:
Miljenko Lapaine
Josip Zubak

NAREDBA OD 23. TRAVNJA 1909. O ODRŽAVANJU DRŽAVNOG ISPITA U GEODETSKOM TEČAJU

Iz Vjesti Hrvatskoga društva inžinira i arhitekata iz 1909. donosimo najzanimljivije članke »Naredbe Kr. hr.-slav.-dalmatinske vlade, odjela za bogoštovje i nastavu, izdane sporazumno s kr. zemaljsko-vladinim odjelom za unutarnje poslove, od 23. travnja 1909. broj 8.285, kojom se izdaje propis o održavanju državnoga ispita u geodetskom tečaju u Zagrebu.«

§ 1.

Svrha je državnome ispitu ispitati znanstveno-tehničku obrazovanost, stečenu u tečaju.

§ 2.

Predmeti državnoga ispita jesu:

1. geodezija niža i viša;
2. glavna načela općega građanskog zakonika s osobitim obzirom na pravne odnose nekretninâ; ustrojstvo upravnih i sudskih oblasti s potankim poznavanjem ponajglavnijih agrarnih zakona; zakoni i propisi o gruntovnici, i s njom suvislim katastralnim i agrarnim operacijama;
3. tehnički propisi za provedbu katastralnih izmjera i agrarnih operacijâ.

§ 3.

Za održavanje geodetskoga državnog ispita imenuje ban kraljevine Hrvatske, Slavonije i Dalmacije na prijedlog profesorskoga zbora geodetskoga tečaja ispitno povjerenstvo.

§ 4.

Ispitno se povjerenstvo sastoji od predsjednika, potpredsjednika i tolikoga broja ispitanih povjerenika, koliko je prema broju kandidata potrebno, da se povjerenici kod održavanja ispita mogu što češće izmjenjivati.

§ 5.

Ispitnim se povjerenicima imenuju u prvom redu članovi profesorskoga zbora geodetskoga tečaja, ali će se takvim imenovati i ini priznati tehnički stručnjaci, koji zavodu ne pripadaju. Isto tako moći će se i za struke pravnoga područja imenovati ispitnim povjerenicima ini priznati pravnički stručnjaci, koji zavodu ne pripadaju.

* * *

§ 21.

Državni se ispit polaže na hrvatskom jeziku.

§ 22.

Državni se ispit raspada na dva dijela, na praktički i teoretički. Praktički se ima prije teoretičkoga preduzeti.

§ 23.

Kod praktičkoga ispita ima kandidat izvesti radnju iz područja geodezije te dokazati vještinu svoju u primjenjivanju nauke iz geodezije na katastralne izmjere i agrarne operacije (§ 17. toč. 7.), pri čemu će zadanu radnju ne samo na polju izvršiti već i pismeno obraditi.